

Enskild motion

Motion till riksdagen 2016/17:3597

av Emma Henriksson m.fl. (KD, M, C, L)

med anledning av prop. 2016/17:59 Trygg och säker vård för barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att likvärdiga villkor ska gälla för alla aktörer som verkar inom socialtjänsten, oavsett regi, och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Regeringen föreslår i proposition 2016/17:59 att bestämmelser införs i socialtjänstlagen och hälso- och sjukvårdslagen om att kommuner och landsting ska ingå överenskommelser om samarbete om barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet, tillståndsplikt för privata konsulentverksamheter inom familjehemsvården och att barn och unga som vårdas utanför hemmet ska erbjudas hälsoundersökning av landstinget.

Alliansregeringen genomförde flera reformer för att stärka skyddet för barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet. Det är viktigt att fortsätta det arbetet och vi välkomnar därför förslagen i propositionen.

Propositionen föreslår därutöver att undantaget från tillståndsplikt för verksamhet inom socialtjänsten som kommunen överlämnar genom avtal ska avskaffas. Det innebär att bolag, föreningar, samfälligheter, stiftelser eller en enskild individ som har slutit avtal med kommunen behöver tillstånd för att bedriva verksamhet.

Alliansens partier är tydliga med att krav ska ställas på kvalitet och säkerhet i välfärdens verksamheter och är därför positiva till propositionen i sin helhet. Men krav ska inte bara ställas på privat eller i annan regi driven verksamhet utan även offentlig. All välfärd – oavsett utförare – ska leverera på hög nivå.

Inom såväl privat som offentlig välfärd finns det verksamheter som håller för låg kvalitet. Att komma till rätta med dessa kvalitetsbrister är en central uppgift. Alliansens

partier ser det som helt nödvändigt med högre och tydligare kvalitetskrav på samtliga aktörer inom välfärden.

För att säkra långsiktighet och kvalitet oavsett regi anser Alliansen att det bör råda en generell tillståndsplikt för att få bedriva hälso- och sjukvård, omsorg och verksamhet inom socialtjänst och LSS. Detta är i enlighet med ett tidigare tillkännagivande i finansutskottet (bet. 2015/16:FiU26). De verksamheter – oavsett utförare – som allvarligt bortser från kvaliteten i sin verksamhet och som inte kommer till rätta med bristerna ska kunna bli av med sitt tillstånd.

En del av tillståndsprövningsprocessen ska utgöras av ledningsprövning för offentlig verksamhet samt ägar- och ledningsprövning för fristående verksamheter. Kraven bör så långt som det är möjligt vara likvärdiga för fristående och offentliga aktörer. För säker tillståndsgivning behöver därför frågan om vilka ekonomiska förutsättningar hos sökanden som ska vara uppfyllda utredas ytterligare och bedömningen av ledningens kompetens om verksamheten som ska bedrivas säkerställas. Exempelvis kan det finnas andra personer än den verkställande direktören i företagets ledning som har den kompetens som erfordras. När regler för tillståndsgivning utformas är det också viktigt att trösklarna för små företag inte blir för höga. Reglerna får inte heller hindra nytänkande och innovativa företag.

Generell tillståndsplikt med fungerande tillståndsgivning är avgörande för konkurrensneutralitet. Alla aktörer måste i möjligaste mån ges lika förutsättningar för att valfrihetssystemet ska fungera.

En generell tillståndsplikt med tydliga konsekvenser för de utförare som inte håller måttet är dock bara en del i att säkra välfärdstjänsters kvalitet. Valfriheten behöver utvecklas än mer och bli tillgänglig för fler. Därför behöver barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet garanteras möjlighet att själva välja vårdcentral oaktat dess driftsform.

Valfrihetssystemet behöver också bli mer transparent. Medborgare, brukare och patienter måste få bättre möjligheter att jämföra olika utförare; det är en förutsättning för välinformerade val. En transparens och öppenhet om verksameters kvalitet, ekonomi och ägande bidrar även till ett ökat förtroende för verksamheter inom välfärden, privata som offentliga.

Emma Henriksson (KD)

Cecilia Widegren (M)

Barbro Westerholm (L)

Anders W Jonsson (C)